בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 58712-04-21 ג' נ' ג'

לפני כבוד השופטת הילה גורביץ עובדיה

בעניין הקטינים: **1. קטינה 1 ת"ז -------- ילידת xx.xx.2012**
2. קטין 2 ת"ז --------יליד xx.xx.2015

תובע **א.ג. ת"ז --------**
ע"י ב"כ עוה"ד דן לימור

נגד

נתבעת **ד.ג. ת"ז --------**
ע"י ב"כ עוה"ד גיא אופיר

פסק דין

תביעה לביטול מזונות קטינים ולחילופין הפחתתם ממועד שובו של הנתבע ארצה באפריל - 2020, סכום המזונות הפסוקים מושא הליך זה, הוסכמו בין הצדדים בהסכם כולל שאושר וניתן לו תוקף של פס"ד.

<u>הצדדים והרקע לתובענה</u>:

1. הצדדים יהודים, בני זוג לשעבר, נשאו זל"ז ביום xx.xx.2011 וביום xx.xx.2018 התגרשו.

2. הצדדים הורים לשני קטינים משותפים: קטינה 1 ילידת xx.xx.2012; קטין 2 יליד xx.xx.2015.

3. העתיקו מקום מגוריהם מהמושב X לעיר ט' שבמדינה ק', אך לאחר כחצי שנה נוצר קרע בין הצדדים והתובעת חזרה להתגורר בישראל יחד עם הקטינים.

4. ביום 29.3.2018 חתמו הצדדים על הסכם שכלל הסכמות בעניין רכוש, מזונות הקטינים וגם זמני שהות בין התובע ובין הקטינים, בהינתן כי התובע נותר להתגורר במדינה ק'. ההסכם אושר, וניתן לו תוקף של פסק דין ביום 29.3.18. (להלן: "ההסכם"), ההוראות העיקריות והחשובות לענייננו בהסכם הן:

סעיף 9 להסכם שם הוסכם הנתבעת תהיה "המשמורנית על הילדים עד הגיעם לגיל 18, דאגה ואחריות מלאה על כל ענייניהם השוטפים, על הקשר עם מסגרות החינוך והרפואה, קבלת החלטות שוטפות, למעט אלו אשר יפורטו כדורשות הסכמת שני ההורים ומילוי כל צרכיהם השוטפים והמיוחדים".

סעיף 19 להסכם שהוסכם כי: "עם שינוי מהותי בחייו של א' ומעברו להתגורר בישראל, יבחנו ההורים מחדש את נוכחותו וזמני שהותו ואחריותו עם הילדים לרבות כל הכרוך בכך".

אשר למזונות הקטינים ומדורם, הוסכם בסעיף 36 להסכם כי "מתוך כוונת ורצון הצדדים לספק את צרכי ילדיהם בארץ עם ד' ולאחר בחינת צרכיהם, ההוצאות הכספיות עבורם, לרבות מדורם

ואחזקת מדורם, יכולותיהם הכלכליות של כל אחד מהם בעת חתימת ההסכם, השתכרותם (א' 6,000 $ XX לחודש וד' 5,000-6500 ₪ לחודש), פגיעה בפוטנציאל ההשתכרות של ד' בשל שהותה הממושכת עם הילדים, צרכיו של א' והוצאותיו בביקוריו בארץ וכיו"ב, הגיעו ההורים להסכמות הבאות... והחל מחודש יולי, עד בגרותם של הילדים – 7,185 ₪ כמוסכם לעיל". **עוד הוסכם גם כי הוצאות חינוך והוצאות רפואיות חריגות, ישולמו על ידי ההורים בחלקים שווים וזאת לאחר** קבלת הסכמת שניהם להוצאה.

ובסעיף 39 להסכם הוסכם כי "תשלומי מזונות הילדים כוללים: השתתפות א' מגוריהם והוצאות אחזקת מגוריהם, ביגוד, הנעלה, מזון, הסעות, ספרים, צעצועים, חומרי יצירה וכלל צרכיהם ההתפתחותיים בבית האם, תשלומי חינוך בסיסיים, חוג אחד לכל ילד, ביטוחי בריאות בסיסיים, הוצאות מתנות ימי הולדת לחברים, 10 שעות בייביסיטר שבועיות, חלקו בגן יותם בשנת הלימודים הקרובה, צהרון אלה וכלל צרכיהם והוצאותיהם השוטפות של הילדים ולמעט הוצאות מיוחדות וחריגות המפורטות מטה, בהן ישאו הצדדים בחלקים שווים בנוסף להוצאותיהם הבסיסיים".

עוד הוסכם, בסעיף 40 להסכם, כי "ההורים מסכימים כי סכום השתתפותו של א' בתשלומי הוצאות הילדים נבחן על ידם בקפידה ולקחו הם בחשבון שינויים והתייקרות של צרכיהם והגם אם ישתנה סכום שכר הדירה של ד' עם הילדים, מחירי הוצאותיהם השוטפות וכיו"ב, לא יחול כל שינוי בתשלומי הוצאותיהם על ידי א' אלא בשינוי נסיבות מהותי בחיי מי מהם או בחיי ילדיהם ובהסכמה משותפת. כך גם לא תחול כל הפחתה בתשלומי המזונות הילדים עם מעבר יותם לגן מועצה או עם סיום הצורך של הילדים בצהרונים".

בסעיף 41 להסכם הוסכם כי הוצאות אחרות יחלקו ההורים בחלקים שווים.

5. בחודש 4/20 שב התובע לישראל, כתושב חוזר .

6. ביום 14.11.2022, בהסכמת הצדדים, ולאחר שהתובע עבר להתגורר בסמיכות למקום מגורי הנתבעת (כחודשים קודם לכן ביום 15.9.22), נפסקו זמני שהות הכוללים לינה:

שבוע/יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	שבת
1	אֵם	אֵם	אב	אֵם	אב משעה 17:00	אב	אב
2	אֵם	אֵם	אב	אֵם	אב משעה 17:00	אב עד שעה 10:00	אֵם

7. עוד נקבע במסגרת פסק הדין כי על ההורים לפנות לתיאום הורי במסגרת התחנה לטיפול משפחתי בא.ע., כפי המלצת עו"ס לסדרי דין בתסקיר מיום 21.8.22. במסגרת התיאום ההורי, תיבחן גם האפשרות להרחבת זמני השהות או שינויים אחרים כפי שיבקשו הצדדים.

8. נִסיון להביא הצדדים להבנות לא צלח ונשמעו ראיות הצדדים. מטעם התובע נשמעה עדותו ועדות בת זוגו גב' מ.י. (ת/2). מטעם התובעת נשמעה עדותה.

<u>טענות הצדדים</u>:

9. התובע עתר לביטול חיובו במזונות ולחילופין הפחתתם. נטען כי התובע שב להתגורר דרך קבע בישראל ועל פי הוראות ההסכם יש לקבוע זמני שהות מתאימים וכפועל יוצא שינוי חיוב במזונות הקטינים. לטענתו כל פניותיו לנתבעת על מנת שיסדירו זמני השהות ושיסדירו את סכום תשלום המזונות כך שישקף את מצב הדברים כהווייתם, עלו בתוהו. עוד נטען כי חל שינוי בצרכי הקטינים שגדלו וגם חל שינוי נסיבות מהותי בהכנסתו. במועד שנחתם ההסכם השתכר סך 6,000 דולר XX (כ-16,000 ₪ לחודש) ולאחר שובו לישראל השתכר תחילה מדמי אבטלה, לאחר מכן השתכר סך 9,500 ₪ נטו לחודש עד סיום עבודתו בחודש מרץ 2021 ולאחר מכן מחודש יולי 2021 סך 8,100 ₪ נטו לחודש, אך גם את עבודתו זו סיים בחודש ספטמבר 2022. התובע טען כי חל שינוי לטובה במצבה הכלכלי של הנתבעת ובפוטנציאל השתכרותה, מה גם שהתפנה חלק מזמנה שכן התובע שוהה עם הקטינים והפנה גם לכך שיתרת חשבונה בזכות.

התובע הדגיש כי די בשובו של התובע לארץ כדי להוות שינוי נסיבות מהותי בכלל ולאור הוראות ההסכם בפרט. התובע הפנה לכך כי בכתב הגנתה הנתבעת לא הכחישה כי התקיים שינוי נסיבות אך טענה כי שינוי נסיבות זה נצפה על ידי הצדדים כבר במועד ההסכם.

10. הנתבעת הכחישה את הטענות וטענה כי התביעה היא תביעת סרק הואיל וסכום המזונות נקבע גם בהתחשב בצפי כי התובע ישוב להתגורר בישראל ועל כן אין מדובר בשינוי נסיבות מהותי. הנתבעת הפנתה לכך כי הצדדים הסכימו כי עם חזרתו ארצה יבחנו זמני השהות, אך לא קבעו הוראה דומה לעניין המזונות. הנתבעת טענה כי לחובת הנתבע חוב מזונות לאחר שלא שילם או הפחית ממזונות הקטינים על דעת עצמו, נטען כי בתקופה 12/19-4/20 שילם סך 5,000 ₪ לחודש; עבור כל התקופה 4/20-6/20 שילם סך 6,300 ₪; בחודש 7/20 שילם סך 4,000 ₪; בחודש 8/20 שילם סך 3,000 ₪ בתקופה 9/20-7/21 שילם סך 4,000 ₪ לחודש; בתקופה 8/21-5/22 שילם סך 3,200 לחודש והחל מחודש 6/22 הוא משלם סך 2,000 ₪ לחודש. נטען גם כי התובע לא שילם את חלקו בהוצאות החינוך והבריאות של הקטינים. אשר להשתכרותו נטען כי עובר להגשת כתב התביעה, משך כחצי שנה, שכרו של התובע היה סך 11,500 ₪ נטו לחודש וכי הוא הביא לפיטוריו לאחר שלא התאים את משרתו למשרה מלאה ולתנאים נוספים שנדרשו.

עוד נטען כי התובע לא הוכיח הוצאותיו כיום, שכרו במועד החתימה על ההסכם, ולא הוכיח כי חל שינוי נסיבות מהותי בהיקף השכר שלו במועד החתימה על ההסכם ובין שכרו כיום וכי הקטינים סמוכים על שולחנה והוצאותיהם על כתפיה.

<u>התשתית המשפטית</u>:

11. פסק דין בעניין מזונות אינו מהווה מחסום דיוני מפני התדיינות מחודשת אם בית המשפט קבע כי יש לעשות כן בשל שינוי נסיבות שאירע לאחר מתן פסק הדין. הוראה זו קבועה בסעיף 13 לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט-1959. ראו ע"א 381/86 **אבין נ' אבין** מיום 31.12.86 ; ע"א 363/81 **פייגה נ' פייגה**, פ"ד לו(3) 187, 189 ; ע"א 511/78 **דלהרוזה נ' דלהרוזה**, פ"ד לג(1) 449 , 454 ; תלה"מ 41921-03-21 **י.מ נ' ל.מ** מיום 7.8.22.

12. הרציונל הוא כי מצב כלכלי, שהוא בבסיס החלטה הקובעת סכום מזונות, הוא מצב שעשוי להשתנות לכאן ולכאן, ועל כן, מתוך הוגנות כלפי כולי עלמא, יש לבחון את השינויים והשפעתם בבחינת הרכיב הספציפי שלגביו חל שינוי מהותי. ראו בע"מ 3148/07 **פלוני נ' פלוני** בסעיף ו' לפסק הדין מיום 13.6.07.

13. לא בכל מקרה של שינוי נסיבות יתערב בית המשפט. לבית המשפט שיקול דעת.
יש צורך שיתרחש שינוי נסיבות מהותי. תוצאותיו של שינוי שאינו משמעותי, יספגו על ידי הצדדים ועליהם להתאים עצמם לכך, בלי לשוב ולפנות לערכאות. ראו ע"א 363/81 **פייגה נ' פייגה,** פ"ד לו (3) 187, 188,189 ; בע"מ 3984/15 **פלונית נ' פלוני** פסקאות כה-כו מיום 13.09.2016 ; בע"מ 3148/07 **פלוני נ' פלוני** מיום 13.6.07 ; עמ"ש (ת"א) 17590-01-20 **ר' נ' ר'** מיום 3.12.2020 בסעיפים 3-1 לפסק הדין מיום 13.6.07 וגם בג"ץ 4407/12 **פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים** סעיף 19 לפסק הדין מיום 7.2.2013.

14. זאת ועוד, על העותר לשינוי סכום המזונות מוטל, לא רק הנטל להוכיח את השוני בין המצב הקיים בעת פסיקת המזונות ובין המצב במועד הגשת התובענה, אלא גם כי שינוי הנסיבות הוא כזה <u>שלא ניתן היה לצפותו או לשערו</u> בעת פסיקת המזונות. ראו בר"ע 305/08 **פלוני נ' אלמוני** מיום 12.6.09 סעיף 137 לפסה"ד ; עמ"ש 62263-10-17 **ע.ל. נ' ס.ק.** מיום 17.9.2018 סעיף 29, תלה"מ 42185-03-20 **פ.ז. נ' ר.א.ט.** מיום 23.2.21, תלה"מ 41921-03-21 **מ. נ' ב.י.** מיום 7.8.22, וגם תהל"מ 16148-08-21 **ע' א' נ' מ' א'** מיום 26.1.23.

15. בתביעה לשינוי מזונות שהוסכמו בהסכם הכולל נושאים נוספים על המזונות, הנטל הוא כבד יותר מאחר והסכם כולל, מורכב ממארג של איזונים שעליו הסתמכו הצדדים ולכן, יש לנהוג במקרים אלו בזהירות יתרה. ראו ע"א 4515/92 **שטיין נ' שטיין**, ס' 3 לפסה"ד מיום 13.6.94 ;

בבג"ץ 4407/12 **פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול, מיום** 7.2.13 סעיף 17 לפסה"ד, נאמר: "קשה לבודד את עניינם של הקטינים, ובעיקר את נושא מזונות הקטינים, מכלל הנושאים הרכושיים והממוניים שבהסכם הגירושין. הסכם הגירושין הוא מעשה רקמה עדינה, שמזונות הילדים הוא אחד החוטים המרכזיים בו. אם פרמת חוט זה, נמצאת מפר את מערכת האיזונים שבבסיס ההסכם". **ראו** גם בע"מ 7670/18 **פלונית נ' פלוני** מיום 20.1.21 ס' 10 לפסה"ד.

כפועל יוצא, יש לבדוק האם במסגרת ההסכם, הצדדים הותירו פתח, במפורש או מכללא, לשינוי נסיבות והאם מבקש השינוי פעל בתום לב. ראו ע"א 442/83 **קם נ' קם**, לח(1) 761, 770-771 וכן בע"מ 3148/07 **פלוני נ' פלוני**, בסעיף ו' לפסק הדין מיום 1.6.07.

16. תום לב נבחן, בין היתר, על ידי בדיקה האם מגיש התובענה "משחק בקלפים גלויים" בכל הקשור למצבו הכלכלי והכנסותיו, על כן, על בעל דין התובע הפחתת מזונות חלה חובה מוגברת להציג מידע שלם, פירוט מלא של רכושו ושל הכנסותיו. ראו עמ"ש (חי') 53288-03-18 **פלוני נ' פלונית** מיום 13.11.2018 בסעיפים 30-27 ; עמ"ש (ת"א) 33956-02-20 **פלוני נ' פלונית** בסעיף 5 לפסה"ד מיום 8.10.2020 ; עמ"ש (ת"א) 17590-01-20 **ר' נ' ר'** בסעיף 3 לפסק הדין מיום 3.12.20.

וגם עמ"ש (ת"א) 22962-03-20 **פלוני נ' פלונית** מיום 30.3.2021 : "מי שפונה לבית המשפט ומבקש ממנו לדון בעניינו מחדש, גם אם עקב שינוי נסיבות, דומה למי שמבקש סעד מן הצדק. בבקשתו מבקש הוא מבית המשפט להידרש לעניינו מחדש משום שהותרת פסק הדין המקורי על כנו, בנסיבות החדשות, אינה צודקת. משכך, חובה עליו לנהוג בתום לב ובניקיון כפיים ולהציג לפני בית המשפט, כבר בכתב התביעה, ובגילוי מלא, את מלוא הנתונים בדבר מצבו האישי, הבריאותי והפיננסי" .

17. בבע"מ 7670/18 **פלונית נ' פלוני** מיום 20.1.2021 נפסק כי ההלכה שנפסקה בבע"מ 919/15 **פלוני נ' פלונית** מיום 19.7.17, כשלעצמה, אינה עילה לשינוי מזונות פסוקים ואינה משנה על מבחן שינוי הנסיבות המהותי שנקבע בפסיקה ועל פי דין. נפסק כי רק אם התקיימו התנאים לשינוי המזונות הפסוקים, בעת קביעת המזונות "החדשים" יחולו העקרונות שנפסקו בבע"מ 919/15.

18. יודגש כי על בית המשפט לבחון **רק השינוי שחל, את הפרמטר הספציפי שהשתנה, והאם שינויו משפיע על סכום המזונות**. ראו בע"מ 7670/18 **פלונית נ' פלוני** בסעיף 16 לפסה"ד מיום 20.1.2021 וגם תלה"מ 25079-02-20 **ק' ז' נ' א' ז'** מיום 11.7.21.

19. ובכל מקרה, הדברים יבחנו לגופם של כל משפחה ומשפחה, "במסגרת שיקול דעתו על בית המשפט להביט על התמונה בכללותה, ולהכריע לפיה האם בהתחשב במכלול הנסיבות של יחסי הצדדים יש מקום לאפשר דיון מחדש במזונות". בע"מ 3148/07 **פלוני נ' פלוני מיום 13.6.07** סעיף ו' לפסה"ד.

<u>דיון והכרעה</u>:

20. **<u>טענת התובע לשינוי במצבו הכלכלי, הכנסתו והוצאותיו</u>.** עיקר טענת התובע היא כי בעת החתימה על ההסכם ניהנה מהכנסה גבוהה, איכות חיים גבוהה והוצאות מעטות ואילו מעת חזרתו לישראל הכנסתו קטנה, יוקר המחייה גבוה והוצאותיו עלו.

בסעיף 36 להסכם מפרטים הצדדים את העובדות והנסיבות ששקלו, ומציינים כי שכרו של התובע הוא סך 6,000 דולר XX. זהו בסיס שכר התובע עליו הסכימו הצדדים ואילו בסיס שכר הנתבעת, הוסכם שם סך 5,000-6,500 ₪ לחודש (לא ברור אם הסכום כולל קִצבת ילדים).

גם בעדותו העיד התובע כי במועד החתימה על ההסכם השתכר סך 6,000 דולר XX, היְינו כ-16,800 ₪. ראו עמוד 6 שורות 31-39, עמוד 10 שורות 6-9, ואישר כי היו תקופות ששכרו היה סך 4,000-5,000 דולר XX לחודש (כ-12,000 ₪). ראו עמוד 7 שורות 1-17. עוד העיד התובע כי מדרגות המס במדינה ק' נמוכות כך שהברוטו והנטו דומים. ראו עמוד 7 שורות 18-19.

על פי נספח 5 לתיק מוצגי התובע **ת/1**, בתקופה 4/20-10/20 לאחר חזרתו לישראל, השתכר התובע מדמי אבטלה מאת המוסד לביטוח לאומי, סך 1,700 ₪ לחודש. התובע העיד כי בשל כך נאלץ ליטול הלוואה ונעזר בהוריו לשם תשלום הוצאותיו ומזונות הקטינים. ראו עמוד 4 שורות 5-13. בהמשך מעבודתו "------", שם החל לעבוד בשלהי שנת 2020, השתכר, על פי תלושי שכר לחודשים 10/20-2/21, ממוצע חודשי סך 10,442 ₪ נטו לחודש. השווה עדותו בעמוד 4 שורות 14-15. מעבודתו זו פוטר ביום 24.1.21. ראו נספח 4 לתיק המוצגים **ת/1**.

לאחר כחצי שנה של אבטלה החל התובע לעבוד ב"----- ייעוץ הנדסי" בחודש 7/21 ולפי תלושי שכר לתקופה 9/21-8/22 היה שכרו החודשי בממוצע סך 9,581 ₪ נטו לחודש. ראו מוצג 6 בתיק המוצגים **ת/1**. התובע פוטר מעבודתו זו ביום 21.10.22. ראו מכתב פיטורין מוצג **נ/1**. הנתבעת אישרה בעדותה כי התובע ציין באוזניה כי את תשלום המזונות הוא משלם מתוך כספי הלוואה שנטל. ראו עדותה בעמוד 50 שורות 22-25.

21. **הנתונים שהובאו לעיל, משמעם כי התובע הוכיח את השינוי המהותי בשכרו. איני מקבלת טענת הנתבעת כי מדובר בשינוי שאינו מהותי. ההפחתה היא הפחתה משמעותית. גם אם נעמיד את פוטנציאל השתכרותו של התובע על הסכום הגבוה מבין הכנסותיו לאחר שובו לארץ, היְינו סך כ-9,500 ₪, סכום זה מהווה ירידה של 44% בשכר**.טענת הנתבעת כי לתובע פוטנציאל השתכרות גבוה והוא "משחק עם השתלבותו במעגל העבודה לצורכי ההליך המשפטי בלבד", לא הוכחה בבדל ראייה וגם נסתרה מהודעות הפיטורין ומאמצי התובע לאתר מקור פרנסה חלופי לאחר פיטוריו.

22. זה המקום לציין כי איני מקבלת גם את טענת הנתבעת כי הצדדים לקחו בחשבון מראש את הירידה הצפויה בשכר בעת ההסכמה על סכום המזונות. ההפך הוא הנכון; בסעיף 36 להסכם פרטו הצדדים את שיקוליהם בעת ההסכמה על סכום המזונות. הצדדים הסכימו וכתבו שם כי (**ההדגשה שלי**): "מתוך כוונת ורצון הצדדים לספק את צרכי ילדיהם בארץ עם ד' ולאחר בחינת צרכיהם, ההוצאות הכספיות עבורם, לרבות מדורם ואחזקת מדורם, **<u>יכולותיהם הכלכליות של כל אחד מהם בעת חתימת ההסכם</u>**, השתכרותם (א' 6,000 $ XX לחודש וד' 5,000-6500 ₪ לחודש), פגיעה בפוטנציאל ההשתכרות של ד' בשל שהותה הממושכת עם הילדים, צרכיו של א' והוצאותיו בביקוריו בארץ וכיו"ב, הגיעו ההורים להסכמות הבאות...". **היינו, הצדדים הסכימו כי שינוי** ביכולת הכלכלית מהווה עילה לשינוי סכום המזונות. **הצדדים הסכימו על כך במפורש.**

כך גם אשר לשינוי בזמני השהות, ראו כי בסעיף 40 להסכם, ציינו הצדדים מה לא ישמש כשינוי נסיבות מהותי ומה כן, וכך הסכימו הצדדים (**ההדגשה שלי**): "ההורים מסכימים כי סכום השתתפותו של א' בתשלומי הוצאות הילדים נבחן על ידם בקפידה ולקחו הם בחשבון שינויים והתייקרות של צרכיהם והגם אם ישתנה סכום שכר הדירה של ד' עם הילדים, מחירי הוצאותיהם השוטפות וכיו"ב, לא יחול כל שינוי בתשלומי הוצאותיהם על ידי א' **<u>אלא בשינוי נסיבות מהותי בחיי מי מהם</u>** או בחיי ילדיהם ובהסכמה משותפת...". ואין מחלוקת כי מעבר התובע מהמדינה ק' לישראל, בתחילה למרכז הארץ וכעת בסמיכות לאם, וקביעת זמני שהות רחבים, מהווים שינוי נסיבות מהותי – שעל פי דין ועל פי ההסכמה בין הצדדים, מהווה עילה לשינוי סכום המזונות.

23. על כן אני דוחה טענת הנתבעת כי הצדדים התאימו מראש את סכום המזונות לשינוי צפוי זה.

24. **<u>הטענה לשינוי מהותי בהוצאות המחייה של התובע</u>**. טענה זו עלתה במשתמע מתוך טענת התובע עת טען כי קיים שינוי מהותי ביכולתו הכלכלית. התובע העיד כי במדינה ק', שילם שכר הדירה סך 2,000 דולר XX דולר לחודש המהווים 5,600 ₪ לחודש. ראו עמוד 17 שורות 14-15. וגם הנתבעת אישרה כי זה שכר הדירה בעת שהתגוררה עם התובע במדינה ק'. ראו עמוד 49 שורות 22-24. לא הוגשו אסמכתאות בדבר הוצאות נוספות של התובע בעת שהותו במדינה ק'.

אשר להוצאותיו בישראל, התובע טען כי אלו הן כ-10,000 ₪ בכל חודש. סכום זה כולל את משק ביתו עם זוגתו, מזונות סך 4,000 ₪ והחזר הלוואה 1,500 ₪. ראו עדותו בעמוד 4 שורות 22-29, עמוד 5 שורות 7-11, עמוד 22 שורות 14-16, עמוד 23 שורות 32-37, עמוד 24 שורות 5-7. זוגתו של התובע גב' מ.י. אישרה בתצהירה **ת/2** כי התובע היה מעביר מדי חודש את חלקו בהשתתפות בהוצאות הבית: חשמל, ארנונה, גז, קניות והוצאות הקטינים, וחזרה על כך בעדותה בעמוד 40 שורות 15-23, עמוד 41 שורות 24-37 – לא כולל חוגים עבור הקטינים. העדויות העלו כי קיימת התחשבנות "עד השקל" בין התובע וזוגתו. ראו עמוד 35 שורות 21-36 לעדות התובע, אך היו חודשים בהם ידו של התובע לא הייתה משגת החזרים לזוגתו. ראו עמוד 43 שורות 15-20 ותצהיר **ת/2**. חוב התובע לאותו מועד היה סך 11,899 ₪.

תוצאת הדבר הוא כי התובע לא הוכיח כי חל שינוי מהותי בהוצאותיו השוטפות בשל חזרתו לישראל ובהינתן כי הוא מנהל משק בית משותף עם זוגתו. מעבר התובע לג.כ. ונשיאתו בתשלום דמי שכירות לא שינה מכך. אמנם התובע נושא בתשלום שכר הדירה, סך 4,500 ₪ (נספח 9 לתיק המוצגים **ת/1**) אך התשלום על סך 4,000 ₪ שנטען כי הוא מועבר עבור הוצאת הבית כל חודש, לא הוכח כתשלום חודשי קבוע. ראו נספח 10 לתיק המוצגים **נ/1**, מה גם שבדירה בה התגורר התובע עם זוגתו בעיר ה', נוהלה קליניקה של זוגתו וחלקן של ההוצאות הופרו כהוצאות הקליניקה. ראו עמוד 45 שורות 15-2.

אשר להחזרי הלוואות, צרף התובע אישור נטילת הלוואה בסך 70,000 ₪ (נספח 7 לתיק מוצגים **ת/1**) והעיד כי נטל הלוואה נוספת ביום 21.3.21 בסך 30,000 ₪ (עמוד 24 שורה 24) אך לא הוכחה מטרת הלוואות אלו. והתובע לא הביא לעדות את הוריו שטען כי נאלץ להיעזר בהם. ראו עמוד 24 שורות 32-30. כאשר בעל דין נמנע מלהציג ראיה או להביא עד, יש להניח כי המדובר בראיה או עדות הפועלת לרעתו ותשמש כנגדו. ראו ע"א 465/88 **הבנק למימון מסחר בע"מ נ' סלימה מתתיהו ואח'**, פד"י מ"ה (4) 651, ע"א 795/99 **פרנסואה נ' פוזיל** פד"י נ"ד (3) 107. הכלל חל, על אחת כמה וכמה, כשמדובר בראיות או בעדות שהן בשליטת בעל דין – כבמקרה דנן.

25. <u>**הטענה לשינוי מהותי בזמני השהות**</u>**. אין מחלוקת כי מעבר התובע מהמדינה ק' לישראל ומעברו מה' לג.כ. הביאו לשינוי מהותי בזמני השהות**. אם קודם לכן התובע היה פוגש את הקטינים בחופשותיו בישראל, הרי שכיום מתקיימים זמני שהות קבועים רציפים ורחבים - ועל פי פסה"ד בעניין זמני השהות, התובע שוהה עם הקטינים 40% מהזמן והנתבעת 60%.

26. לטענת הנתבעת לאור הוראת סעיף 19 להסכם שצוטט לעיל בסעיף 4 יש ללמוד כי השינוי בזמני השהות היה צפוי במועד החתימה על ההסכם ועל כן שינוי זה אינו מהווה שינוי נסיבות מהותי שיש בו לשנות מהמזונות (ראו סעיף 7 לסיכומיה).

27. דין טענה זו להידחות. אמנם הצדדים צפו שינוי בזמני השהות, אך סעיף 19 אליו מפנה הנתבעת אינו עוסק במזונות הקטינים, אלא רק בזמני שהות, **ומנגד בהוראות ההסכם שעוסקות במזונות, הצדדים הסכימו מראש כי שינוי נסיבות שכזה, וודאי כשהוא שינוי מהותי כבנסיבות כאן, יהווה שיקול לשינוי במזונות.**

28. **אפנה לכך שהסעיפים הרלוונטיים לשאלת ההשפעה ומידת ההשפעה של שינוי בזמני השהות על סכום מזונות הקטינים הם סעיפים 36, 40 להסכם.** סעיף 36 מתאר את השיקולים שנשקלו במועד החתימה על ההסכם עובר להסכמה על סכום המזונות, לרבות העובדה כי באותה עת הקטינים שוהים עם האֵם בלבד, וסעיף 40 קובע במפורש כי "<u>בשינוי נסיבות מהותי בחיי מי מהם **(מההורים- ה.ג.ע)**</u> או בחיי ילדיהם ובהסכמה משותפת..." ייעשה שינוי במזונות.

רוצה לומר, **הצדדים כאן השאירו פתח לשינוי סכום המזונות – מראש ובהסכמה ביניהם, נוכח שינוי צפוי שכזה אם יתקיים.** והינה השתנו נסיבות חיי התובע וגם חיי הקטינים, התובע שב להתגורר בישראל ביום 30.4.2020 והקטינים החלו להתגורר בשני בתים - בקביעות.

29. לא זו אף זו אלא שגם אם היה ממש בטענת הנתבעת (וכאמור איני מקבלת טענתה), הרי שסיפא סעיף 19 קובע כי השינוי יעשה בזמני השהות "לרבות כל הכרוך בכך" - היינו גם מזונות. טענה אחרת היא חסרת תום לב – שהרי זמני השהות מהווים **<u>נשיאה בפועל בצרכי הקטינים</u>.**

30. על כן, בנסיבות כאן, השינוי בזמני השהות, גם כאשר צפו אותו הצדדים מראש, ודאי בהיותו מהותי כבמקרה כאן, מהווה שינוי נסיבות מהותי שיש בו לשנות מסכום המזונות.

31. יש להוסיף כי בעת שהגיש התובע תביעתו להרחבת זמני שהות וקביעת זמני שהות שווים, התנגדה הנתבעת לכך וטענה לקיומם של זמני שהות מצומצמים – שלטענת התובע כפתה עליו. על כן, טענת הנתבעת כיום, כי השינוי שהיה צפוי בזמני השהות, לאחר שובו של התובע התגורר בישראל, הוא שינוי צפוי שאין בו לשנות מהמזונות, נשמעת חסרת תום לב.

32. **הטענה לשינוי נסיבות לטובה במצבה הכלכלי של הנתבעת**. טענה זו הועלתה לראשונה בסיכומי התובע ומהווה הרחבת חזית. די בכך להביא לדחייתה. גם לגופה הטענה לא הוכחה. הנתבעת העידה כי אמנם לאחר שובו של התובע להתגורר בישראל וקביעת זמני השהות היא עובדת עד הערב, ראו עמוד 66 שורות 15-21, אך לפי תלושי שכרה לתקופה 6/21-5/22, 7-8/22, שכרה החודשי בממוצע היה כ-6,000 ₪ לחודש. לסכום זה יש להוסיף את קצבת הילדים.

33. בהסכם הצדדים ציינו כי שכרה של הנתבעת הוא סך 5,000-6,500 ₪ לחודש (לא ברור האם סכום זה כולל קצבת ילדים). על כן לא חל שינוי מהותי בשכר הנתבעת ממועד החתימה על ההסכם ועד כה וטענת התובע בעניין זה נדחית.

34. **<u>אשר לתום לב בהגשת התביעה</u>**, מצאתי תביעת התובע כתמת לב. שינוי הנסיבות הוא מהותי והתובע פעל ארוכות להגיע עם הנתבעת להבנות, אך הדבר לא צלח. גם הרחבת זמני השהות נתקלה בקשיים, חרף כי זו טובת הקטינים. התובע המציא ונתן גילוי ועיון מלא על הכנסותיו.

לא נעלם מעיני כי לאחר חזרתו להתגורר בישראל, חלק מהתקופה, התובע לא שילם את מזונות הקטינים כגובהם בהסכם, והפחיתם לסך 4,000 ₪ לחודש, חד צדדית, כשהוא קובע סכום זה במחשבתו כי יש להפחית את המזונות מחצית, ראו עמוד 29 שורות 3-1, 40-31, שם העיד כי: "...ואמרתי שאני רוצה לעצמי לדעת שאני מעביר, ממשיך להעביר כספים לטובת הילדים בסדר גודל שלא יורד את ה-50% ממה שהעברתי עד אותה נקודה, זאת הייתה המחשבה שלי, לא היה פה איזשהו חישוב מעמיק של הוצאות, של דברים, על אחת כמה וכמה לי היה הרבה יותר הוצאות, אני היחיד שנשא בעלויות..". בהמשך הפחית את התשלום לסך 3,200 ₪ לחודש ולאחר מכן לסך 2,000 ₪. ראו עדותו בעמוד 30 שורות 9-25, אך דווקא עדותו זו, והתנהלותו מעידה על תום לבו.

אכן שכרו של התובע פחת, כמחצית, אלא שהתובע מיד לאחר שובו החל לבקש הרחבת זמני השהות - והנתבעת היא זו שכאמור הקשתה על הרחבת זמני השהות ובכך גם מנעה סיפוק צרכי הקטינים בעין וגם לא אִפשרה הסכמות כפי הוראות ההסכם – ובפרט סיפא סעיף 40 להסכם.

35. ודוק, מהראיות שהוגשו עלה כי הנתבעת לא הותירה בידי התובע כל בררה אלא להגיש תביעותיו. נְסיונות התובע להגיע עם הנתבעת להבנות בנוגע להרחבת זמני השהות והפחתת המזונות – כפי שהסכימו הצדדים בסעיף 40 להסכם, עלו בתוהו. ראו פניית התובע לנתבעת מיום 17.7.2020- והשוו עם הכחשת הנתבעת בכתב הגנתה כי פנה אליה התובע, טענתה כי הצדדים הסכימו על זמני שהות מצומצמים וכי התובע לא חזר לצמיתות. כל זאת בניגוד להוראות ההסכם שחייבו את הצדדים לפעול להגיע להסכמה משותפת. עם זאת, הנתבעת התחייבה לא לנקוט בהליכי גבייה, אם התובע ישלם למצער סך 4,000 ₪ לחודש (סעיף 29 לסיכומיה ראו גם עדותה בעמוד 83 שורות 9-8). בכך הסכימה להפחתה זמנית והתנהלות זו עומדת לזכותה.

36. **לסיכום חלק זה, הרי שאירע שינוי נסיבות מהותי בשכרו של התובע ובחלוקת זמני השהות. שכרו של התובע פחת בשיעור 44% . כיום הוא שוהה עם הקטינים 40% מהזמן – גידול של 40% מזמני השהות בעת החתימה על ההסכם. יש בשינויים אלו לשנות מיכולות הכלכליות של התובע, וכפועל יוצא, לשנות מאופן נשיאת חלוקת נטל צרכי הקטינים בין ההורים**.

37. אוסיף בעניין זמני השהות כי בסעיף 36 להסכם, כפי שצוטט לעיל בסעיף, הצדדים עצמם קבעו "מחיר" לזמני השהות. הצדדים ציינו שם כי בעת ההסכמה על סכום המזונות, הם לקחו בחשבון גם את ה-"פגיעה בפוטנציאל ההשתכרות של ד' בשל שהותה הממושכת עם הילדים" לכן, ודאי שהשינוי בזמני השהות יש לו משקל כיום - עת בידי האם זמן פנוי נוסף מחד ובידי האב פחות זמן פנוי לעבודתו מאידך (לנוכח שהותו עם הקטינים).

ומהו המחיר? בסעיף 36 להסכם, הוסכם כי יחס הכנסות ההורים בממוצע 75% האב ו-25% האם. באותה עת הקטינים שהו בחזקת האם 100% מהזמן ובהסכמת הצדדים לאור נתונים אלו, הוטל על האב לשלם עבור מזונות הקטינים סך 3,592 ₪ לכל קטין כולל מדור. סכום זה מגלם הערכה של ההורים כי צרכי כל קטין הם בממוצע סך 4,800 ₪ לחודש, **כולל מדור, כולל תשלום לגן ולצהרון, כולל הסעות, כולל 10 שעות שמרטף, כולל את חלקה של האֵם בצרכי הקטינים וגם כולל, כעולה מנוסח ההסכם, "פרמיה" על כך שהקטינים שוהים עם האֵם בלבד**.

כיום, לאחר שובו של האב להתגורר בישראל, וקיומם של זמני שהות רחבים, הרי ש-"פרמייה" זו בטלה. וגם לאור גיל הקטינים בטל רכיב שמרטף - וכפועל יוצא פוחת סכום צרכי הקטינים.

על כן, על פי רמת החיים הלכאורית שהוכחה וגם תנאי ההסכם הנוספים, מגורי הקטינים בשני בתים ושאר נסיבות העניין, אני מעריכה את צרכי כל קטין **סך 2,500 ₪ לחודש לא כולל מדור.**

אדגיש ואבהיר כי סכום צרכי הקטינים כאן כפי שהוערך לעיל הוא גבוה שכן, הצדדים בהסכם, העריכו את צרכי הקטינים על הצד הגבוה. מאחר ומדובר בהסכם כולל, , על בית המשפט לנקוט בזהירות ובית המשפט כבול לאומד דעת הצדדים; לכן בית המשפט מתערב רק ברכיבים שחל בהם שינוי נסיבות מהותי שהוכח. ובמקרה כאן יש לבחון ; השפעת השינוי המהותי בזמני השהות שמהווים נשיאה בעין של צרכי הקטינים תלויי שהות, השפעת ביטול ה-"פרמיה" שלכאורה שולמה לאם בשל היעדרות התובע מישראל והשפעת ביטול רכיב השמרטף. שאר שיקולי ההורים בעת קביעת צרכי הקטינים נותרו ללא שינוי נסיבות מהותי ולכן סך 2,500 ₪ לחודש, מייצג את העובדה כי ההורים, מלכתחילה, העריכו את צרכי הקטינים על הצד הגבוה.

38. צרכים אלו כוללים צרכים תלויי שהות וצרכים שאינם תלויי שהות.
בחלוקה בין צרכים אלו, אני מעריכה את הצרכים שהם תלויי שהות סך 1,700 ₪ לחודש לכל קטין וסך 800 ₪ לחודש עבור צרכים שאינם תלויי שהות לכל קטין.

39. ומה אופן חלוקת הנטל? לא הוכח שינוי בהכנסות האֵם, על כן, יחס ההכנסות בין ההורים הוא ממוצע 60% האב ו-40% האֵם. עוד יש להביא בחשבון, כי הקטינים שוהים 40% מהזמן אצל האב ו- 60% מהזמן אצל האֵם.

40. משמעות הדבר הוא כי האב על האב לשאת, לכל הפחות, בסכום השווה לשיעור של 60% מצרכי הקטינים. סכום זה מהווה 1,500 ₪ לכל קטין. מתוך חובתו זו האב נושא בעין בשיעור 40% מההוצאות תלויות השהות – שכן הקטינים שוהים עמו והוא אב מעורב שנוטל על עצמו אחריות הורית, היינו יש להפחית סך 680 ₪.

41. אלא שהחישוב אינו חישוב אריתמטי גרידא. התשובה אינה תשובה מתמטית.
על בית המשפט, להביט על התמונה בכללותה, ולהכריע בהתחשב במכלול הנסיבות של המשפחה. הוראה זו תואמת את התפיסה שעמדה ביסודו של הקמת בית המשפט לענייני משפחה. העוסק בכל ענייניה של המשפחה בפני מותב אחד. ראו בע"מ 3147/07 **פלוני נ' פלוני**, סעיף ו לפסה"ד מיום 13.6.2007, וגם רע"א 6558/99 **חבס נ' חבס**, פד"י נד(4) 337, 342-343. כל מקרה ידון לנסיבותיו ולפי הנתונים שהובאו בעניינו בפני בית המשפט.

42. בעמ"ש 4208-01-9 ב נ' ב מיום 21.7.2019 הפנה בית המשפט לדברים שנאמרו בסעיפים 64, 126 בבע"מ 919/15 **פלוני נ'** פלונית מיום 19.7.2017, **וחזר על כך שהנוסחאות הן כלי עזר בלבד. גם לאחר "הצבת הנתונים" על בית המשפט לבחון בשיקול דעת פרטני את כלל נסיבות העניין לגופן. פסיקת מזונות לעולם לא תהיה על סמך "מספרים יבשים" יש להבטיח חלוקת נטל ההולמת את המשפחה הפרטנית וטובת הקטינים.** ראו ההפניות הנוספות שם עמ"ש 36735-10-17 מיום 5.10.18, סעיפים 32-31 לפסה"ד מיום 5.10.18 ; עמ"ש 17309-05-17 **ג.ט. נ' א.ק.** סעיף 38 לפסק הדין מיום 15.6.18 ; עמ"ש 20634-04-18 **פלוני נ' פלונית**, בסעיף 16 לפסה"ד מיום 7.2.19 ובע"מ 1772/19 **פלוני נ' פלוני**, מיום 4.7.19 וגם עמ"ש 26409-10-18 **ש נ' ש ואח'**, מיום 25.7.19.

43. לאור כל האמור לעיל, בשקלול כל הנתונים שבפניי, הנסיבות הפרטניות, השינוי בהכנסות התובע השינוי בזמני השהות, וחלוקת הנטל שיש לחלק בין ההורים לאור גיל הקטינים, **אני מחייבת את הנתבע לשלם עבור מזונותיהם השוטפים של הקטינים סך 1,600 ₪ כולל מדור, עבור כל אחד מהקטינים. החיוב יחל החל ממועד הגשת כתב התביעה. שאר הוראות ההסכם, ובפרט בנוגע לתשלומי בעת שירות צבאי חובה וחלוקת נטל הוצאות חינוך ובריאות – ללא שינוי**.

44. מובהר בעניין המדור, כי לאור זמני השהות, חלוקת נטל האחריות ההורית כפי שעלתה מטענות הצדדים ושאר נסיבות העניין, הרי שרכיב זה הוסף בחישוב הסכום הפסוק – כמפורט לעיל.

45. סכומים ששילם האב ביתר לא יושבו וסכומים שלא שולמו ייגבו לכל היותר עד לסכום הפסוק.

46. אשר להוצאות, בנסיבות כאן, כאשר לא היה מקום לטענות הנתבעת כי אין לשנות מסכום המזונות. טענה זו, למעשה, התעלמה, למצער, מהשינוי המהותי בזמני השהות. על כן, מצאתי כי יש לחייב את הנתבעת בהוצאות ובשכר טרחת עורך דין. מאחר וזהו הליך בעניין מזונות קטינים, החיוב יהא בסכומים מופחתים. אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובע הוצאות משפט על סך 2,500 ₪ ושכר טרחת עורך דין סך 6,500 ₪.

מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים תיקוני הגהה ועריכה.

המזכירות תמציא לצדדים ותסגור ההליך.

ניתן היום, ב' כסלו תשפ"ד, 15 נובמבר 2023, בהעדר הצדדים.

הילה גורביץ עובדיה, שופטת